

Váš list číslo/zo dňa

2021/133-OAČ : 3402/2021

2. 12. 2021

Naše číslo

OV 1163/2021 DI

Vybavuje/linka

Miesto a dátum odoslania

Bratislava, 22. 12. 2021

Vec: Stanovisko UK Pdf k správe a k návrhu zamietnutia žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu podľa § 30, odsek 7, bod a) zákona č. 269/2018 Z. z., študijný program: učiteľstvo románskych jazykov a literatúr, 2. stupeň vysokoškolského štúdia; denná forma štúdia, oprávňujúci jeho absolventom udeľovať akademický titul „magister“ (Mgr.), jazyk uskutočňovania: slovenský jazyk; v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy.

Na základe žiadosti dekanky Pedagogickej fakulty UK v Bratislave doc. RNDr. Edity Partovej CSc. Vám nižšie zasielame stanovisko zodpovedných osôb za študijný program 2. stupňa učiteľstvo románskych jazykov a literatúr v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy k správe a k návrhu zamietnutia žiadosti o udelenie akreditácie študijného programu.

Pracovná skupina vyhodnotila na úrovni C plnenie kritérií SP 2.4.1, SP 2.4.2, SP 2.9.1, SP 2.9.3, SP 6.1.1, 6.1.4 a SP 6.3.3 na vyhodnocovanie štandardov pre študijný program podľa čl. 13 a čl. 9 odsek 4 Metodiky na vyhodnocovanie štandardov:

STANOVISKÁ K JEDNOTLIVÝM BODOM

SP 2 Návrh nového študijného programu a návrh úpravy študijného programu

SP 2.4.1. Do prípravy návrhu študijného programu sú zapojení študenti.

SP 2.4.2. Do prípravy návrhu študijného programu sú zapojení zamestnávateľia a ďalšie zainteresované strany.

Slovné hodnotenie pracovnej skupiny SAAVŠ

„Plnenie štandardu v kritériu SP 2.4.1 a 2.4.2 nebolo preukázané, vysoká škola nezapojila do prípravy návrhu nového študijného programu relevantné subjekty praxe a nepreukázala, že ich podnety a pripomienky boli zapracované do návrhu programu. Pri posudzovaní na miesta bola poskytnutá informácia o dodatočnom prieskume v novembri 2021 (vyjadrili sa 3 subjekty). So študentov bolo deklarované zapojenie jednej doktorandky.“

Stanovisko

Návrh nového študijného programu vytvárala komisia pre vytváranie študijného programu menovaná dekankou fakulty dňa 15. 12. 2021 (viď. prílohy tohto odvolania). Jedným z jej členov bola aj zástupkyňa relevantného subjektu praxe, Mgr. Bibiána Balážová, (Gymnázium v Tvrdošíne) skúsená kvalifikovaná učiteľka španielskeho jazyka, v čase návštevy pracovnej skupiny SAAVŠ pôsobiaca ako učiteľka ZŠ v Dlhej nad Oravou. Mgr. Balážová na stretnutí s predstaviteľmi pracovnej skupiny potvrdila svoju spoluprácu ohľadne tvorby posudzovaného študijného programu. Z rovnakého dôvodu boli na stretnutie

s pracovnou skupinou pozvaní aj ďalší zástupcovia relevantných subjektov praxe, Mgr. Schiavo, lektorka Talianskeho inštitútu v Bratislave a Mgr. Humayová, učiteľka francúzskeho jazyka na cvičnej škole, na ktorej študenti francúzskeho jazyka PdF UK dlhodobo vykonávajú prax. Dodatočný prieskum formou dotazníkov bol vykonaný na základe žiadosti Ing. Džubákovej o pozvanie ďalších zástupcov praxe zo dňa 3. 11. 2021.

Výsledky všetkých predložených dotazníkov potvrdzujú vysokú kvalitu predloženého študijného programu z hľadiska zástupcov praxe. Rovnako sa vyjadrili aj zástupcovia praxe, s ktorými bol vykonaný rozhovor na mieste, Mgr. Balážová a Mgr. Schiavo.

Tvrdenie uvedené v hodnotiacej správe, že s Mgr. Humayovou bol vykonaný rozhovor, je nepravdivé, členovia pracovnej skupiny s Mgr. Humayovou rozhovor nevykonali napriek tomu, že Mgr. Humayová bola počas posudzovania na mieste online prítomná. Mgr. Humayová je zamestnankyňa cvičnej školy, na ktorej praxujú študenti doterajších študijných programov katedry. S touto zástupkyňou externej zainteresovanej strany katedra dlhodobo spolupracuje a jej pripomienky k zvýšeniu kvality prípravy študentov budúcich učiteľov cudzieho jazyka sú systematicky brané do úvahy už niekoľko rokov prierezovo zvlášť v predmetoch zameraných na didaktiku konkrétneho románskeho jazyka.

Pracovná skupina na stretnutí nežiadala predloženie ďalších dôkazov.

Členkou komisie pre vytváranie študijného programu bola aj študentka Mgr. Lenka Štangová, ktorá pri preverovaní pracovnou skupinou potvrdila svoju účasť na príprave posudzovaného študijného programu.

Pretože ide o nový študijný program, ktorý nemá študentov, v komisii pre vytváranie študijného programu zastupovala názory študentov doktorandka, ktorá má dostatočné skúsenosti so štúdiom staršieho ale podobného študijného programu v danom stupni vzdelávania.

Pri príprave posudzovaného študijného programu bola významne zohľadnená spätná väzba na iné existujúce študijné programy pracoviska. Postupy monitorovania a hodnotenia názorov študentov iných, doteraz existujúcich študijných programov, na kvalitu študijného programu sú špecifikované v Opise ŠP bod 10a) a vo VHS 2.4 – okrem anonymných ankiet zabezpečených univerzitou, sa na pracovisku používajú neformálne rozhovory, dotazníky vyučujúcich k predmetom na Moodle, pološtruktúrované interview, denníky učiacich sa a účastnícke pozorovanie na vybraných predmetoch v ak. rok. 2020/2021. Katedra románskych jazykov a literatúr PdF UK bola medzi prvými pracoviskami, ktoré skúmanie spätnej väzby od študentov zaviedli v čase, keď táto prax na Slovensku nebola rozšírená.

Vo vnútornej hodnotiacej správe v bode SP 2.4. je medzi dôkazmi uvedený dokument „Súbor pripomienok k študijnému programu“, ktorý bol k dispozícii na mieste (viď. prílohy tohto odvolania) a ktorý obsahuje pripomienky zozbierané v čase prípravy študijného programu počas skúškového obdobia ak. rok 2020/2021, v súlade s ochranou osobných údajov anonymizované, získané počas lockdownu prostredníctvom mailovej komunikácie. Pracovná komisia pri preskúmaní na mieste nahliadnutie do tohto dokumentu nežiadala.

Zapracovanie pripomienok vo forme nového predmetu resp. aktualizácie obsahu, formy alebo metód predmetu sa vo všetkých reálne možných prípadoch uskutočnilo.

Príklad zapracovanej pripomienky študentov: Pripomienka č. 1 a č. 2 uvedená v „Súbore pripomienok k študijnému programu“ realizovaná zavedením predmetov

Modelové vyučovanie 1. a 2. a implementácia didaktického aspektu do viacerých predmetov, napr. Literárne texty vo vyučovaní španielčiny, Didaktizácia filmu v talianskom jazyku, Didaktizácia frankofónneho kultúrneho dedičstva.

Na základe uvedeného je prirodzené, že zástupkyňa študentov aj zainteresovaných strán deklarovali pozitívny postoj, lebo študijný program bol navrhnutý na základe spätnej väzby, ktorú pracovisko dlhodobo zbieram ku všetkým realizovaným študijným programom.

Záveru formulované pracovnou skupinou nie je možné považovať za relevantné, pretože neboli všetky skutočnosti preverené na mieste. Tvrdenie, že „Plnenie štandardu v kritériách SP 2.4.1 a 2.4.2 nebolo preukázané, vysoká škola nezapojila do prípravy návrhu nového študijného programu relevantné subjekty praxe a nepreukázala, že ich podnety a pripomienky boli zapracované do návrhu programu“, nie je pravdivé, preto nesúhlasíme s hodnotením C plnenia uvedených SP.

SP 2.9.1. Odborný obsah, štruktúra a sekvencia profilových študijných predmetov a ďalších vzdelávacích činností študijného programu a podmienky na úspešné ukončenie štúdia umožňujú dosahovanie výstupov vzdelávania.

SP 2.9.3. Odborný obsah, štruktúra a sekvencia profilových študijných predmetov a ďalších vzdelávacích činností študijného programu zaručujú prístup k aktuálnym vedomostiam, zručnostiam a kompetentnostiam.

Slovné hodnotenie pracovnej skupiny SAAVŠ

„Plnenie štandardu v kritériu SP 2.9.1. a SP 2.9.3. nebolo preukázané. Návrh obsahu, štruktúry a sekvencie predmetov pedagogicko-psychologického základu študijného programu nezaručuje prístup k vedomostiam, zručnostiam a kompetentnostiam uvedeným profile absolventa a s opise študijného odboru. Medzi povinné sú zaradené predmety Tvorba a hodnotenie učebníc a Metodológia pedagogického výskumu, ktoré obsahom a výstupmi vzdelávania v ILP málo súvisia s kľúčovými kompetenciami pre výkon povolania pedagogického zamestnanca, nie sú zaradené predmety z didaktiky konkrétneho jazyka, obsah a nadväznosť pedagogických praxí nie je špecifikovaná. V podkladoch žiadosti ani pri posudzovaní na mieste vysoká škola nevysvetlila, prečo sú všetky IL predmetov Pedagogická prax 1 až 4 totožné a neobsahujú gradáciu náročnosti požiadaviek na výkon pedagogickej praxe u študentov. Takto navrhnutá pedagogická prax neposkytuje dostatočné záruky osvojenia si pracovných postupov potrebných pre príslušnú úroveň kvalifikácie a vedomosti, zručnosti a kompetentnosti relevantných pre výkon indikovaných povolaní.“

Stanovisko

Nesúhlasíme s vyjadrením uvedeným v HS pracovnej skupiny, že predmet Metodológia pedagogického výskumu „obsahom a výstupmi vzdelávania v ILP málo súvisia s kľúčovými kompetenciami pre výkon povolania pedagogického zamestnanca“. Tento predmet je zaradený s ohľadom na naplnenie Opisu študijného odboru 38 Učiteľstvo a pedagogické vedy, konkrétne časti 4.2. Oblasti a rozsah vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré profilujú absolventa študijného programu druhého stupňa v súlade s príslušnou úrovňou národného kvalifikačného rámca: (Absolvent) „pozná metodologické súvislosti empirického výskumu v pedagogických vedách“ a ďalej „Absolvent je spôsobilý realizovať skúmanie pedagogických javov v prostredí výchovy a vzdelávania...“. Z toho hľadiska je predmet Metodológia pedagogického výskumu dôležitou zložkou naplňania výstupov vzdelávania. Vo svetle Dublinských deskriptorov i základných princípov druhého stupňa vzdelávania je

nemysliteľné, aby si študent magisterského štúdia v odbore Učiteľstvo a pedagogické vedy neosvojil základy metodológie pedagogického výskumu a tak nevedel participovať na úlohách výskumu.

V súlade s bodom 2a) Opisu študijného programu, podľa ktorého „Absolvent druhého stupňa študijného programu Učiteľstvo románskych jazykov a literatúr má kognitívne a praktické zručnosti:

- vie navrhovať, samostatne realizovať a hodnotiť riešenia metodických, odborných, praktických alebo vedeckých problémov z viacerých oblastí odboru učiteľstvo a pedagogické vedy alebo praxe,

- dokáže formulovať závery vlastného skúmania a odporúčania pre rozvoj danej vednej alebo pracovnej oblasti,

- je schopný samostatne vytvárať návody, projekty realizácie a hodnotiace postupy k činnostiam z odboru učiteľstvo a pedagogické vedy,“

je zaradený predmet Tvorba a hodnotenie učebníc. Ten rozvíja schopnosť študentov samostatne hodnotiť kvalitu didaktických materiálov a v prípade potreby ich aj vytvárať, teda zaručuje prístup k vedomostiam, zručnostiam a kompetentnostiam uvedeným v profile absolventa.

Taktiež namietame tvrdenie v HS, že „nie sú zaradené predmety z didaktiky konkrétneho jazyka“. Medzi povinnými predmetmi je zaradený predmet Didaktika románskych jazykov so zameraním na španielsky, taliansky a francúzsky jazyk, ktorý je v súlade so zameraním študijného programu Učiteľstvo románskych jazykov a literatúr. Študijný program okrem toho obsahuje predmety Metodika vyučovania španielčiny, Metodika vyučovania francúzštiny, Metodika vyučovania taliančiny. Didaktizácia konkrétnych obsahov je zahrnutá aj v mnohých ďalších predmetoch študijného programu.

V informačných listoch predmetov Pedagogická prax pracovná skupina SAAVŠ poukázala na absenciu vyjadrenia gradácie stupňovania požiadaviek na výkon pedagogickej praxe u študentov. Potvrdzujeme, že v praxi sa táto gradácia nárokov uskutočňuje, ale vzhľadom na časový nápor pri príprave nového študijného programu prišlo k mylnému skopírovaniu totožného textu a k mechanickej chybe pri finalizácii dokumentu.

Namietame tiež v hodnotiacej správe spomenuté neplnenie štandardu 2.9.3. a jeho následné hodnotenie C, pretože v hodnotiacej správe nie je uvedený žiaden nedostatok súvisiaci s neplnením štandardu 2.9.3.

Plnenie kritérií na vyhodnocovanie štandardu SP 6 Učitelia študijného programu

SP 6.1.1. VŠ zaručuje pre študijný program učiteľov, ktorých kvalifikácia, úroveň výsledkov tvorivých činností umožňuje dosahovať výstupy vzdelávania.

SP 6.1.4. VŠ zaručuje pre študijný program učiteľov, ktorých počet, pracovná kapacita a rozvrhnutie pracovnej záťaže zodpovedá počtu študentov a personálnej náročnosti vzdelávacích činností.

SP 6.3.3. Je zaručená udržateľnosť personálneho zabezpečenia profilových predmetov študijného programu z hľadiska vekovej štruktúry učiteľov.

Slovné hodnotenie pracovnej skupiny SAAVŠ

„SP 6.1.4. Nebola preukázaná dostatočná kapacita osoby zodpovednej za študijný program pre rozvoj a zabezpečovanie kvality programu. Doc. Dr. György Domokos, PhD., pri posudzovaní na mieste potvrdil na 100 % úväzok na zahraničnej univerzite (Pázmány Péter Catholic University v Budapešti).

SP 6.1.1 a SP 6.3.3. nedostatočným je personálne zabezpečenie, hlavne úroveň tvorivých činností (viď. e.6.1. slovné hodnotenie plnenia štandardu 7 tvorivá činnosť vysokej školy) a veková udržateľnosť zabezpečenia tzv. „učiteľského základu“ navrhovaného učiteľského študijného (VUPCH osoby zodpovednej za učiteľský základ prof. Kožuchovej)

V slovnom hodnotení plnenia štandardu 6 v bode E.5.1 je okrem toho uvedené:

- Osoba zodpovedná za študijný program je na funkčnom mieste prof. na ustanovený prac. čas. Podľa verejne dostupných informácií, ktoré doc. Dr. György Domokos, PhD., pri posudzovaní na mieste potvrdil, pôsobí v čase posudzovania na mieste na 100 % úväzok na zahraničnej univerzite (Pázmány Péter Catholic University v Budapešti). Uvedený stav považujeme za významné riziko pri zabezpečení dostatočnej kapacity pri zabezpečovaní kvality a rozvoji programu. Doc. Domokos pôsobí aj v iných št. programoch pracoviska.

- Predstavený kolektív vyučujúcich je dostatočne perspektívny, čo sa týka skúseností na akademickej pôde. Z hľadiska veku je personálne zabezpečenie programu dlhodobou udržateľné, okrem „krytia“ tzv. učiteľského základu (viď. VUPCH prof. Kožuchovej).

V slovnom hodnotení plnenia štandardu 7 tvorivá činnosť vysokej školy v bode E.6.1.

Nedostatky sú spojené s výstupmi p. prof. Kožuchovej, jej text z roku 2000 nie je možné akceptovať po 20 rokoch ako zásadný a originálny prínos pre rozvoj programu (VTC16). Autorský tím účel textu definuje ako študijný materiál (nie učebnicu). Text neprispieva, ako uvádza UZPP k príprave "nového typu učiteľa" a jeho dopad na vzdelávací proces (OCA19) je málo významný. Skriptá sú nesprávne uvedené ako vedecký výstup; chýba anotácia výstupu; dopad výstupu na pedagogický proces je nahradený vágnym konštatovaním ("Aj po rokoch sa študenti k učebnici vracajú a vysoko hodnotia jej nadčasovosť"). Text vysokoškolskej učebnice z roku 2003 s autorským vkladom 10 %, nie je možné označiť ako originálny ani vedecký výstup (VTC 17). S odstupom 20 rokov nie je možné akceptovať jeho inovatívny potenciál a dopad výstupu na vzdelávací proces je popísaný neuspokojivo.

Pri ďalšom výstupe autorka neuvádza vo VTC vlastný vklad, ktorý je podľa záznamu CREPČ 80 %. Vzhľadom na rok vydania, nie sú k dispozícii zahraničné referencie potvrdzujúce vyššiu než národnú úroveň výstupu (VTC18). Pri VTC 19 chýba autorský vklad, charakteristika dopadu na vzdelávanie budúcich učiteľov románskych jazykov nie je dostatočne preukázané (výskum sa týka problematiky technického vzdelávania na školách, nezasahuje oblasť jazykového vzdelávania; autorský vklad nie je špecifikovaný a ani vyčíslený percentuálnou hodnotou). Vo VTC 20 chýba autorský vklad, podľa CREPČ je 32 %, dopad textu na prípravu budúcich učiteľov románskych jazykov základných a stredných škôl (keďže sa v ňom ide o primárny stupeň vzdelávania) je málo významný. Autorka hodnotí skriptá vydané v Českej republike ako vedecký výstup, ide o pedagogický výstup. Prof. Kožuchovej nepredložila ani jeden samostatný výstup v hodnote 100 %, všetky predložené výstupy sú v spoluautorstve a majú hodnotu od 80 % - 10 %. V sumári piatich výstupov evidujeme iba jednu citáciu v hodnote 1 alebo 2. O tomto konkrétnom výstupe píše, že "patrí k najvýznamnejším dielam v sledovanej oblasti" - pričom neuvádza ani jednu citáciu (citáciu nenájdeme ani v databáze).

Stanovisko

V čase prebiehajúceho zosúladovania študijných programov je irelevantné, či prof. Domokos aktuálne pôsobí v iných študijných programoch, pretože pracovná skupina nepreverovala, v akých študijných programoch bude prof. Domokos pôsobiť po zosúladení. Vysokoškolský zákon ani štandardy SAAVŠ nevyklúčujú plný pracovný úväzok osoby, ktorá nesie hlavnú zodpovednosť za študijný program na zahraničnej vysokej škole. Na rozdiel od komisie, považujeme za výhodu (nie za riziko), že pracovník má medzinárodné skúsenosti a dokáže ich prenášať do vyučovania ako aj porovnávať a hodnotiť rôzne systémy vzdelávania a tým skvalitniť študijný program. prof. Domokos aj doteraz plnil všetky pracovné povinnosti na PdF UK, vrátane prípravy a uskutočnenie vymenúvacieho konania za profesora.

Kolektív vyučujúcich KRJL pracovnou skupinou SAAVŠ hodnotený ako „dostatočne perspektívny, čo sa týka skúseností na akademickej pôde.“ Z hľadiska veku hodnotila pracovná skupina personálne zabezpečenie programu ako „dlhodobu udržateľnú“, výhradu mala k prof. Kožuchovej, ktorej pôsobenie v programe možno zväziť a z hľadiska dlhohodobej perspektívy nahradiť. Dosahovanie výstupov vzdelávania na predmetoch zameraných na pedagogické disciplíny zaručuje v ŠP okrem prof. Kožuchovej ďalších 16 vyučujúcich – profesorov, docentov, a odborných asistentov, ktorých vekové zloženie predpokladá kontinuitu v procese habilitácií a inaugurácií.

Pre zabezpečenie kvality a udržateľnosti študijného programu PdF UK vytvorila systematizované miesta, ktoré zaručujú vekovú udržateľnosť študijného programu. V prípade nepredvídateľného ukončenia pracovného pomeru niektorého z vyučujúcich (nezávisle od veku pracovníka) je dané pracovné miesto neodkladne obsadené na základe výberového konania.

Dosahovanie výstupov vzdelávania zaručuje študijnom programe zaručuje aj kolektív všetkých učiteľov ŠP, ktorých kvalifikácia, úroveň výsledkov tvorivých činností je na vysokej úrovni – preukázané vo VHS časť SP 6.1 (absolventi zahraničných Mgr. a PhD. programov, medzinárodné zloženie, kontinuálne zapojenie do výskumných programov, aj medzinárodných a celoeurópskych, publikačná činnosť – publikácie SCOPUS, WOS, prestížne vedecké vydavateľstvá ako De Gruyter, pozvanými prednášajúcimi na zahraničných univerzitách, nositeľmi ocenení a i. Vekové zloženie zaručuje udržateľnosť ŠP.

V slovnom hodnotení vedeckej monografie vydanej v ČR v spoluautorstve, ktorá bola hodnotená ako C (pričom ide o výstup kategórie AAA podľa záznamu v evidencii publikačnej činnosti UK) sa uvádza, že „autorský vklad nie je špecifikovaný a ani vyčíslený percentuálnou hodnotou“ – táto výhrada nie je odôvodnená, lebo ide o výstup registrovaný CREPČ, netýka sa ho teda v tlačive VTC časť OCA 14 „charakteristika autorského vkladu“. Podiel spoluautorstva je 50 %.

Rovnako tvrdenie uvedené v HS pracovnej skupiny, že pri výstupe VTC 16 chýba anotácia výstupu, nie je presné. Anotácia v OCA 15 sa neuvádza v súlade s pozn. 8 tlačiva VTC, pretože nejde o netextový výstup. 4 výstupy, ktoré nie sú v anglickom jazyku majú anglickú anotáciu (podľa pozn. 9 v tlačive VTC sa anotácia v anglickom jazyku dáva len k výstupom v inom ako anglickom jazyku).

doc. RNDr. Edita Partová, CSc., v. r.
dekanka PdF UK